

**Східноукраїнська організація
«Центр педагогічних досліджень»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ УЧАСНИКІВ**

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ВПЛИВ ДОСЯГНЕНЬ ПСИХОЛОГІЧНИХ
І ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК НА РОЗВИТОК
СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА»**

8-9 березня 2019 р.

**Харків
2019**

УДК 159.9+37.01(063)
В80

В80 Вплив досягнень психологічних і педагогічних наук на розвиток сучасного суспільства: Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: (м. Харків, Україна, 8–9 березня 2019 р.). – Харків: Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2019. – 120 с.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 159.9+37.01(063)

© Автори статей, 2019
© Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2019

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ В ТЕХНІЧНОМУ ВНЗ Галацин К. О.	6
МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ Главацька Н. М.	10
СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ НА ЗАНЯТТЯХ З ЛІТЕРАТУРИ Спірідонова Л. М.	14
ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ У МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ Тимчук Н. Ф., Садовниченко Ю. О., Тимчук Д. С.	17
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА Щербаківа М. А.	19

НАПРЯМ 2. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ

ДО ПИТАННЯ ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ Бобро А. А., Бобро Л. В.	23
РОЗБУДОВА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖНОГО ПРОСТОРУ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ Желізна Т. П.	27
ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ Макарова О. В., Ейнер Д. Ю.	30
АУТИЗМ: ДОСВІД ТЕОРЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Мойсесенко І. М.	32

НАПРЯМ 3. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ПРИ ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ Ієвлєв О. М.	35
АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СУБ'ЄКТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА Капінус О. С.	38

ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ СВІТОГЛЯДНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР НА ОСНОВІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕОНТОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ Ковтун О. М.	41
ДІАЛОГОВИЙ ХАРАКТЕР МЕДІАКОМУНІКАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ Лупак Н. М.	45
ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА Нагорна К. В.	47
ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ Олексенко В. А.	50
ВИКОРИСТАННЯ ВИРАЖАЛЬНИХ ЗАСОБІВ КОМУНІКАЦІЇ В ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИХ СЛУХАЧІВ Павленко О. М.	54
ПРОЕКТУВАННЯ ЕКСКУРСІЙНОГО ТУРУ НА ТЕМУ «РЕСТОРАНИ КОЛОЧАВИ»: ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ Романенко О. В., Петрова А. А.	58
PROFESSIONAL ORIENTED LANGUAGE TRAINING FOR FUTURE PETROLEUM ENGINEERS Tymkiv N. M.	62
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ Ткачук О. М.	67
МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ ПОДОЛЯН У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНОЇ ВЕРТИКАЛІ Фрига І. О.	71
РЕФОРМУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТІВ НІМЕЧЧИНИ ШЛЯХОМ УПРОВАДЖЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ МОДЕЛІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ Черкашин С. В.	75
ОПТИМАЛЬНЕ ПОЄДНАННЯ МЕТОДІВ ТА ПРИНЦИПІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН Юрчишин Н. І.	79

**НАПРЯМ 4. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ
ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ**

ОСОБЛИВОСТІ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ШЛЮБНИХ ПАРТНЕРІВ
НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ СІМ'Ї
Абрамюк О. О...... 83

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ СФЕРИ
Андрієвський І. І...... 87

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА
В ПРОФЕСІЙНОМУ ЗРОСТАННІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА
Жизномірска О. Я...... 91

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ Я-КОНЦЕПЦІЇ
ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ СФЕРИ
Ізмайлова Н. О. 96

ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙМАННЯ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА
Липецька А. С. 100

**НАПРЯМ 5. ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ
В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА**

ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ ЯК ДУХОВНИЙ ФЕНОМЕН РОЗВИТКУ
ПАТРІОТИЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ ОСОБИСТОСТІ
Михальченко Н. В. 104

НАПРЯМ 6. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОДОЛАННЯ САМОТНОСТІ
В ЛІТНЬОМУ ВІЦІ
Подорожний В. Г...... 107

НАПРЯМ 7. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

АКМЕОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СЛУЖБИ ЕКСТРЕНОЇ
МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ
Губенко І. Я., Демченко А. В...... 112

НАПРЯМ 8. ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

МОНІТОРИНГ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ЗДІБНОСТЕЙ ВЧИТЕЛІВ
Шевчишена О. В...... 117

**ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ЗАСВОЄННЯ
НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ
У МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ**

Тимчук Н. Ф.

*кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
доцент кафедри медичної біології*

Садовниченко Ю. О.

старший викладач кафедри медичної біології
**Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна**

Тимчук Д. С.

*кандидат біологічних наук, доцент кафедри
соціально-гуманітарних та біомедичних дисциплін*

**ПВНЗ «Харківський інститут медицини та біомедичних наук»
Київського медичного університету
м. Харків, Україна**

Поряд з традиційними формами та методами навчальної роботи під час викладання біологічних дисциплін за сучасних умов виникає необхідність використання новітніх прийомів та засобів, спрямованих на підвищення пізнавальної активності студентів і поглиблення їх знань та практичних навичок.

При використанні традиційних методів навчання роль студента є достатньо пасивною, а викладач, в силу обмеженості аудиторного часу, часто не в змозі приділити достатньо уваги кожному студентові. За цих умов виникає потреба підвищення творчої активності студентської аудиторії у засвоєнні навчальної дисципліни, зокрема медичної біології. Рівень загальноосвітньої підготовки студентів закладів вищої медичної світи Харківщини, забезпеченість спеціальною літературою та консультаціями кваліфікованих викладачів таку можливість створюють. І саме на практичних заняттях, де набуваються відповідні компетенції, необхідно використовувати різноманітні та ефективні методики активізації пізнавальної діяльності студентів.

Аналіз сучасної літератури з проблеми [1, с. 426-438; 2, с. 109-120; 3, с. 15-18] свідчить, що результативним шляхом підвищення якості медичної освіти є впровадження в учбовий процес інноваційних технологій навчання.

Одним з їх численних напрямків є переорієнтація від пасивної до активної

ролі студентів у вивченні як загальноосвітніх, так і спеціальних дисциплін.

Метою нашої роботи були проектування та апробація ефективних способів активізації пізнавальної діяльності студентів першого курсу Харківського національного медичного університету та Харківського інституту медицини та біомедичних наук на практичних заняттях з медичної біології.

Встановлено, що одним з результативних методів вирішення цієї задачі є така форма проведення практичних занять, на яких викладач надає студентам характеристику ознак біологічного явища або процесу, а студенти повинні його назвати і описати.

Для бліц-опитування або визначення вихідного рівня знань можна використовувати також так звані «біологічні диктанти». Викладач надає студентам назви біологічних термінів за темою заняття, а студенти наводять їх скорочене тлумачення за типом словника, зазначаючи при цьому сутність, локалізацію та функції структури, явища або процесу, які описує термін.

Така робота тривалістю 10-15 хвилин аудиторного часу передбачається як письмова, причому студентам, які сидять поруч пропонуються різні варіанти питань для запобігання дублювання відповідей. Цей прийом мобілізує увагу студентів на основних термінах і ключових поняттях теми заняття, значно підвищує рівень засвоєння та закріплення матеріалу та сприяє більш ретельній самостійній підготовці до практичних занять.

Дуже ефективним виявився метод захисту самостійної або реферованої наукової роботи на практичних заняттях. При цьому студент-доповідач робить доповідь за основною темою заняття з використанням наочного матеріалу, зокрема, мультимедійних презентацій та таблиць. З числа студентів групи також призначаються рецензент та опоненти, а всі інші студенти виконують роль членів вченої ради, які роблять зауваження до доповіді та доповнюють її, ставлять запитання щодо її змісту, а також здійснюють аналіз її наукової сутності. Потім колегіально оцінюють зміст і повноту роботи та доходять висновків. Викладач при цьому моделює процес, слідкує за коректністю поведінки групи, аналізує грамотність та біологічну суттєвість тлумачення матеріалу. Наприкінці заняття викладач підбиває підсумки і оцінює роль в ньому кожного студента. Такий метод використовується на практичних заняттях з медичної біології на кафедрі медичної біології ХНМУ та у Харківському інституті медицини та біомедичних наук і демонструє позитивні результати.

Таким чином, використовуючи інтерактивні методи навчання, технології групової діяльності, наочність матеріалу і враховуючи соціально-

психології особливості студентської аудиторії можна значно підвищити результативність засвоєння матеріалу курсу «Медична біологія».

Розробка нових педагогічних технологій та їх практичне використання здається корисним засобом підвищення якості освіти, формування особистості творчого, всебічно розвинутого фахівця, здатного на підставі глибоких професійних знань до аналізу та прийняття виважених і обґрунтованих рішень.

Література:

1. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України/ В. Бистрова // Концептуальні засади становлення інноваційного суспільства в Україні: монографія / К.М. Андрющенко [та ін.]; за ред.: Ю Є. Атаманової, Г.П. Клімової. Харків, 2015. — С. 426-438.
2. Максименко С.Д. Педагогіка вищої медичної освіти: підручник /С.Д. Максименко,М.М. Філоненко.— К:«Центр учбової літератури»,2014.—288 с.
3. Сучасні методи викладання медичних дисциплін у вищій школі / Л.А. Гай, Ю.В. Сухін, В.Ф. Венгер, Сайед Муксен, В.В. Сердюк // Медична освіта. - 2016. -№ 1.-С. 15-18.